

Sandra Bergqvist r

Kirjallinen kysymys uuden oppivelvollisuuslain majoituskorvauksen kriteereistä

Eduskunnan puhemiehelle

Uudessa oppivelvollisuuslaissa säädetään, että oppivelvollinen on oikeutettu majoituskorvaukseen, jos tietyt kriteerit täyttyvät. Kriteerit täyttyvät muun muassa, jos matka oppivelvollisen kodista lähimpään lukioon tai ammatilliseen oppilaitokseen on yli 100 kilometriä eikä oppivelvollisella ole mahdollisuutta asua oppilaitoksen maksuttomassa asuntolassa.

Rajanveto 100 kilometriin aiheuttaa ongelmia saaristossa ja sellaisilla haja-asutusalueilla, joilla ei ole toimivaa joukkoliikennettä. Tällaisilla alueilla tulisi voida ottaa matka-aika huomioon myönnettäessä majoituskorvausta oppivelvollisille. Erityisesti saaristo-olosuhteissa, joissa matkaan sisältyy myös losseilla ja yhteysaluksilla kuljettavia osuuksia, matka-aika lähimpään lukioon tai ammatilliseen oppilaitokseen muodostuu kohtuuttoman pitkäksi, vaikka etäisyys kilometreissä ei olisi yli 100 kilometriä.

Turunmaan saaristossa sijaitseva Houtskari on tästä hyvä esimerkki. Matka Houtskarista lähimpään lukioon ja ammattikouluun on alle 100 kilometriä, mutta matkan varrella on 3—5 lossia, ja matka-aika bussilla oppilaitokseen ja takaisin on lähes 5 tuntia päivässä. Niiden osalta, jotka asuvat kylissä kauempana Houtskarin keskustasta, josta linja-auto lähtee, matka-aikaan sisältyy lisäksi myös matka linja-autolle ja takaisin. Lisäksi matka-aikaan sisältyy vielä myös odotusaika linja-autossa, koska saariston julkinen liikenne ei kulje kovin tiheään. Käytännössä oppilaitokseen matkustaminen päivittäin ei ole vaihtoehto, vaan oppilaan on muutettava oppilaitospaikkakunnalle.

Niissä tapauksissa, joissa lukiot eivät tarjoa asuntolamajoitusta, lukiolaiset ovat epätasa-arvoisessa asemassa ammatillisten oppilaitosten oppilaisiin nähden. Esimerkiksi Paraisilla, missä houtskarilaiset oppilaat suorittavat toisen asteen opintonsa, asuntolamajoitusta tarjotaan vain ammatillisen oppilaitoksen oppilaille, mutta ei lukiolaisille.

Uuden oppivelvollisuuslain tavoitteena on tehdä toisen asteen opinnoista maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille ja parantaa koulutuksen tasa-arvoa. Tämä tavoite ei toteudu majoituskorvauksen osalta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 351/2021 vp

Mihin toimenpiteisiin vastaava ministeri aikoo ryhtyä, jotta saariston ja haja-asutusalueiden olosuhteet otettaisiin nykyistä paremmin huomioon majoituskorvauksen myöntämisessä oppivelvollisille?

Helsingissä 1.6.2021

Sandra Bergqvist r